

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wykaz tabel i rysunków	11
Przedmowa	13
WSTĘP	
Historia przyspiesza	15
Stabilność vs. stagnacja oraz struktura vs. podmiotowość	19
Wpływ vs. kontakt oraz sekurytyzacja vs. tradycyjne pojęcie bezpieczeństwa ...	25
Nowe źródła – wywiady i WikiLeaks	29
ROZDZIAŁ I	
Mechanizmy formowania polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych w latach 2005–2016 wobec Bliskiego Wschodu	37
1.1. Współczesne realia tworzenia polityki zagranicznej w Stanach Zjednoczonych	37
1.2. Kongres a kreowanie polityki Stanów Zjednoczonych na Bliskim Wschodzie w latach 2005–2016	38
1.3. Egzekutywa a kreowanie polityki Stanów Zjednoczonych na Bliskim Wschodzie w latach 2005–2016	45
1.3.1. Administracja George’a W. Busha 2005–2009	46
1.3.1.1. Sekretarz stanu (Condoleezza Rice)	49
1.3.1.2. Doradca ds. bezpieczeństwa narodowego (Stephen Hadley)	52
1.3.1.3. Departament Stanu vs. Biały Dom vs. inni aktorzy	53
1.3.2. Administracja Baracka Obamy w latach 2009–2012 i 2013–2016 ...	55
1.3.2.1. Doradca ds. bezpieczeństwa narodowego (Jim Jones, Tom Donilon i Susan Rice).....	56
1.3.2.2. Sekretarz stanu (Hillary R. Clinton i John Kerry)	58
1.3.2.3. Specjaliści wysłannicy i multiplikacja odpowiedzialności (George Mitchell)	60
1.3.2.4. Znaczenie Departamentu Stanu i wzrost centralizacji decyzji w Białym Domu	61

1.3.3. Dysproporcja rzeczywistej siły stanowisk	65
1.3.4. Kwestie wizerunkowe	67
1.3.5. Kalendarz prezydencki – czas jako determinanta	70

ROZDZIAŁ 2

Nowe studium regionu Bliskiego Wschodu oraz jego znaczenie w strategii i doktrynie polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych w latach 2001–2016	74
2.1. Potrzeba redefinicji terminu „Bliski Wschód”	74
2.1.1. Tradycyjne rozumienie terminu „Bliski Wschód”	75
2.1.2. Redefinicja regionu: przedrewolucyjna (do 2011 r.) specyfika świata arabskiego	79
2.2. Znaczenie Bliskiego Wschodu a doktryna polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych	96
2.2.1. Znaczenie szerokiego Bliskiego Wschodu w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych	96
2.2.2. Szczególne i mylące znaczenie konfliktu arabsko-izraelskiego	99
2.2.3. Doktryna Busha a doktryna Obamy	101
2.3. Wnioski – stagnacja zamiast stabilizacji	107

ROZDZIAŁ 3

Wybrane obszary aktywności USA na Bliskim Wschodzie	109
3.1. Utrwalanie stagnacji przez konflikt palestyński-izraelski i arabsko-izraelski	109
3.1.1. 2005–2006: lata złych wyborów	111
3.1.2. 2007–2008: Annapolis i „Płynny Ołów”	119
3.1.2.1. Ocena procesu po Annapolis 2007–2008	121
3.1.3. Wojna w Gazie 2008–2009	123
3.1.4. 2009: pierwszy rok „zmiany”	127
3.1.5. 2010–2014: kolejne lata stagnacji	130
3.1.6. Ocena Obamy	134
3.1.7. „Specjalny” związek z Izraelem	135
3.1.8. Teoria połączenia (<i>linkage</i>)	142
3.1.9. Rola Stanów Zjednoczonych – mediator czy strona?	145
3.1.10. Wnioski	146
3.2. „Stabilizacja” interesów przez destabilizację Syrii i Libanu	150
3.2.1. Syria	151
3.2.1.1. Niszczenie dyplomacją	153
3.2.1.2. Presja przez inwazję	155
3.2.1.3. Finansowanie opozycji i odwrotne skutki sankcji	157
3.2.1.4. Przeciw negocjacom pokojowym	159
3.2.1.5. Stabilizacyjna zmiana Obamy	160

3.2.2. Liban	162
3.2.2.1. Izrael łagodniejszy od USA	164
3.2.2.2. Wojna z 2006 r. umacnia Hezbollah i stagnację	166
3.2.2.3. Patronat z zagranicy jako destabilizator	167
3.2.2.4. Międzynarodowy trybunał na usługach władzy	169
3.2.2.5. Dylemat Obamy	170
3.2.3. Wnioski	171
3.3. Umiarkowany obóz stagnacji: Egipt i Jordania	174
3.3.1. Egipt – filar stabilizacji	175
3.3.1.1. Nierealna „Agenda wolności”	176
3.3.1.2. Zarzucenie projektu demokratyzacji	179
3.3.1.3. Gaza – izraelska polityka Egiptu	183
3.3.1.4. Stany Zjednoczone antagonizują społeczeństwo	186
3.3.1.5. Dwa Egipty: bogaty i biedny	187
3.3.1.6. Polityka stabilizacji Obamy	190
3.3.2. Jordania: cichy stabilizator	192
3.3.2.1. Stagnacja społeczna za sprawą władz i Stanów Zjednoczonych	194
3.3.2.2. Jordański wywiad – gwarant stabilizacji	196
3.3.2.3. Kontynuacja Obamy	197
3.3.3. Wnioski	198
3.4. Umiarkowany obóz radykalnej stagnacji: Arabia Saudyjska i Bahrajn	202
3.4.1. „Królestwo Stagnacji Saudyjskiej”	203
3.4.1.1. Współpraca antyterrorystyczna	204
3.4.1.2. Religia na usługach władzy	205
3.4.1.3. Niewykorzystane zasoby społeczne	207
3.4.1.4. Iranizacja – skoncentrowanie się na Iranie	208
3.4.1.5. Największa transakcja sprzedaży broni w historii USA	209
3.4.1.6. Obama i Arabska Wiosna na Półwyspie Arabskim	210
3.4.2. Bahrajn – wyspa destabilizacji	211
3.4.2.1. Bezpieczeństwo ponad demokracją	213
3.4.3. Wnioski	215

ROZDZIAŁ 4

Rządy vs. społeczeństwa – dualizm amerykańskiej polityki wobec świata

arabskiego	220
4.1. Brutalizacja arabskich autorytaryzmów przez prawo	222
4.2. „Walka o serca i umysły” – amerykańska dyplomacja publiczna w świecie arabskim	229
4.2.1. Geneza i znaczenie dyplomacji publicznej	230
4.2.2. Błędy	232
4.2.3. Charakter amerykańskiej dyplomacji publicznej	234

4.2.4. Instrumenty informacyjne – stosowanie i problemy	235
4.2.4.1. Al-Hurra vs. Al-Dżazira	236
4.2.4.2. Radio, prasa i internet	240
4.2.5. Instrumenty edukacyjne i kulturowe – stosowanie i problemy	241
4.2.6. Osobowości w amerykańskiej dyplomacji publicznej	244
4.3. Sondáže	247
4.4. Wnioski	258

ROZDZIAŁ 5

Stany Zjednoczone wobec społeczno-politycznych zmian na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej od 2011 r.	262
5.1. Bezpieczne interesy	263
5.2. Przedbieg w Tunezji	266
5.3. Sprawdzian w Egipcie	268
5.4. Szczególny przypadek Libii	272
5.5. Mimo zmian interesy znowu bezpieczne	284
5.6. Próba zerwania z waszyngtońskim podręcznikiem – wojna w Syrii, ISIS i Arabia Saudyjska	286

ZAKOŃCZENIE

Ruchome piaski	292
Faustowski pakt: 2005–2011	292
Realizm i internacjonalizm: 2011–2016	300
Bibliografia	307
Indeks	345